

History: Introduction to Museology and Archival Science

Duration-3 Hrs

Total Marks: 100

Note: 1. Attempt all questions

2. All questions carry equal marks

Q1. Attempt **any one** of the following questions: 20

a) Define the term Museology and describe the various stages of Museum Movement in India.

OR

b) Explain the term museum and elaborate its various types of Museums in India.

Q2. Attempt **any one** of the following questions: 20

a) Discuss about the various methods of collection and explain the process of Conservation of Objects in Museum.

OR

b) Explain the changing role of Museum and evaluate the in-house and out-reach activities of the Museums.

Q3. Attempt **any one** of the following questions: 20

a) Explain the meaning, scope and objectives of Archives and state its importance in Archival Science.

OR

b) Describe the various types of Archives and state the importance of value of records as sources of history.

Q4. Attempt **any one** of the following questions: 20

a) Comment on the role of Record Keeper in the management of Archives.

OR

b) Discuss how digital archives is useful for preservation and conservation of the archival records.

Q5. Write short notes on **any two** of the following: 20

- a) Role of Curator
- b) Types of Exhibitions
- c) Classification of Records
- d) Preservation of records

वेळ: ३ तास

एकूण गुण: १००

सूचना: १. सर्व प्रश्न सोडवा.

२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्रश्न.१. खालीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा.

२०

अ) वस्तुसंग्रहालय शास्त्र याची व्याख्या सांगा आणि भारतातील वस्तुसंग्रहालय चळवळीच्या विविध टप्प्यांचे वर्णन करा.

किंवा

ब) वस्तुसंग्रहालय ही संकल्पना स्पष्ट करून त्याच्या भारतातील विविध प्रकारांची सविस्तर माहिती लिहा.

प्रश्न.२. खालीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा.

२०

अ) वस्तुसंग्रहालयाच्या विविध पद्धतीची चर्चा करा आणि वस्तुसंग्रहालयातील विविध वस्तूंचे जतन करण्याची प्रक्रिया सांगा.

किंवा

ब) वस्तुसंग्रहालयाची बदलती भूमिका स्पष्ट करा आणि वस्तुसंग्रहालयाचे अंतर्गत आणि बाह्य उपक्रमांचे मुल्यांकन करा.

प्रश्न.३. खालीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा.

२०

अ) पुराभिलेखांचा अर्थ, व्याप्ती आणि उद्देश स्पष्ट करा आणि पुराभिलेखशास्त्राचे महत्त्व सांगा.

किंवा

ब) पुराभिलेखांच्या विविध प्रकारांचे वर्णन करा आणि इतिहासाचे एक साधन म्हणून दस्तऐवजाच्या मूल्यांचे महत्त्व सांगा.

प्रश्न.४. खालीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा.

२०

अ) पुराभिलेखांच्या व्यवस्थापनामध्ये अभिलेखागाराच्या भूमिकेवर भाष्य करा.

किंवा

ब) डिजिटल अभिलेख हे पुराभिलेख संग्रहालयातील जतन आणि संवर्धनामध्ये कसे उपयुक्त आहे ? चर्चा करा.

प्रश्न ५. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टीपा लिहा.

२०

अ) अभिरक्षकाची भूमिका.

ब) प्रदर्शनाचे प्रकार

क) दस्तऐवजांचे वर्गीकरण

ड) दस्तऐवजांचे जतन
